

De Lettertuin

Katholieke Basisschool

Het
*Samen **komen** **we** **verder***
protocol

pestprotocol

september 2022

Inhoudsopgave

1. Inleiding	blz. 2
2. Preventie	blz. 4
3. Werkwijze GDO op de Lettertuin	blz. 6
6. Klachtenprocedure	blz. 14

1. Inleiding

Op onze school KBS de Lettertuin is iedereen welkom. We zijn een kleinschalige school met groepen, waarin elk kind bij naam gekend is door de teamleden en andere kinderen. Op school ontmoeten ouders en leerkrachten elkaar. We leren elkaar kennen, werken samen en willen ons allemaal gewaardeerd en gesteund voelen. We bieden maatwerk en doen recht aan verschillen. Wij hebben aandacht voor en bieden ruimte aan ieder kind, iedere ouder en iedere leerkracht. De ontmoeting met de ander is een kans voor je eigen ontwikkeling.

Op KBS de Lettertuin zien wij het als onze taak kinderen te begeleiden bij hun totale ontwikkeling. Wij willen onze leerlingen tools meegeven om op een verantwoorde wijze de juiste keuzes te kunnen maken voor hun toekomst en op een respectvolle, creatieve manier zelfstandig te kunnen deelnemen in de maatschappij. Onze school wil een leefklimaat creëren, waar kinderen naast het opdoen van kennis hun totale persoonlijkheid ontwikkelen, hun zelfvertrouwen opbouwen, zelfkennis verwerven, verantwoordelijkheid durven nemen, positief gedrag aanleren en respectvol leren omgaan met elkaar en andere culturen en opvattingen.

Onze kernwaarden zijn:

Pedagogisch concept

Wij werken vanuit het concept van groepsdynamisch onderwijs (verder te noemen GDO) van Willem Mennen. De uitgangspunten hiervan zijn gericht op:

- sociale veiligheid
- de lerende organisatie
- activerend leren
- persoonlijk leren
- kind waardig onderwijs

Onze kernwaarden daarbij zijn:

- rechtvaardig behandelen van kinderen
- ieder kind hoort bij de groep en kan samenwerken
- een prettige omgang en rijk speelgedrag

Kind waardig onderwijs is erop gericht om het persoonlijk leren van ieder kind te bevorderen. De basis daarvan is de lerende groep waarbij het activerend leren centraal staat. Een kind kan pas echt tot leren komen met behulp van de groep. De groep is naast de leerkracht de tweede 'leer-kracht' voor het kind. Hierbij leren we kinderen op een prettige manier met elkaar om te gaan. Ook leren we onze leerlingen om conflicten zelf te hanteren middels een driehoeksgesprek. De leerkracht heeft hierbij een coachende rol. Op deze manier willen we preventief werken aan een goede manier van omgaan met elkaar en pestproblematiek voorkomen. De GDO werkwijze wordt nader uitgelegd in de schoolgids en documentatie is beschikbaar op school. De Sociaal Sterke Groep is een preventieve duurzame socialiseringsaanpak. **Iedereen hoort erbij en niemand wordt buiten gesloten!**

We geloven erin dat we door deze preventieve aanpak onze leerlingen voorbereiden op de maatschappij waar zij als evenwichtige burgers aan deel kunnen nemen.

Pesten is voor ons niet acceptabel. Wij pakken pesten actief aan, ook digitaal. Onder pesten verstaan wij:

- Schelden en verbaal geweld
- Lichamelijk geweld
- Achtervolgen
- Buitensluiten
- Stelen/vernielen
- Afpersen

Op school besteden wij aandacht aan media-wijsheid. Verbieden heeft namelijk geen zin. We kunnen kinderen beter leren hoe ze op een veilige manier kunnen omgaan met internet. Ook geven we voorlichting in de bovenbouw over pestgedrag via sociale media. Pesten via sociale media vormt een steeds groter probleem omdat het zich onttrekt aan de waarneming van school en ouders. Digitaal pesten is makkelijker, maar heeft verregaande consequenties voor de gepeste. Wij onderschatten daarom dit probleem niet.

Wij vinden het belangrijk, dat regels en afspraken duidelijk en zichtbaar zijn voor kinderen, ouders en leerkrachten. Zo kunnen we elkaar aanspreken als zich ongewenste situaties voordoen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, zijn wij er van overtuigd, dat we alle kinderen in de gelegenheid stellen om met veel plezier naar school te gaan.

2. Preventie

Methode sociaal-emotionele ontwikkeling Groepsdynamisch Onderwijs (GDO)

Het begeleiden van kinderen bij hun totale ontwikkeling vinden wij belangrijk. Onze school wil een leefklimaat creëren, waar kinderen naast het leren ook hun persoonlijkheid ontwikkelen, hun zelfvertrouwen opbouwen, zelfkennis verwerven, verantwoordelijkheid durven nemen, positief gedrag aanleren en kennis opdoen van andere culturen en opvattingen. Dit doen wij o.a. door gebruik te maken van Sociaal Sterke Groep, een van de trajecten van GDO. Sociaal Sterke Groep bestaat uit twee onderdelen; conflicthantering (het omgaan met ruzies) en socialisering (het voorkomen van ruzies).

Met behulp van GDO:

- * maken we onze leerlingen duidelijk welk gewenst gedrag we van hen verwachten;
- * omschrijven en benoemen we dit gewenste gedrag heel concreet;
- * verankeren we dit gewenste gedrag door gebruik te maken van gemeenschappelijke vormen en routines (GVR's);
- * activeren we de "leer-kracht" van de groep;
- * handhaven we de afspraken via 100%-regels en sancties;
- * signaleren we vastzittend gedrag bij leerlingen dat zich meermalen herhaalt en leren we kinderen om dit gedrag aan te passen.

Groepsdynamisch onderwijs hanteert drie gouden regels:

Ruziemaken gebeurt. Het is niet erg, als een kind maar weet hoe het een ruzie kan oplossen. GDO conflicthantering leert kinderen wat ze moeten en kunnen doen bij het oplossen van een ruzie.

GDO socialisering leert kinderen hoe ze prettig met elkaar om kunnen gaan en hoe ze ruzies kunnen voorkomen.

Signalering en aanspreekpunt

We signaleren onprettig gedrag binnen school op verschillende manieren. Stimuleer uw kinderen om zelf te melden als ze op school gepest worden. Onze school staat ook open voor ouders, mochten kinderen (nog) niet durven te vertellen op school dat ze gepest worden. Op school zijn juf José den Dubbelden en juf Mariska Zwart de conflictbegeleider. Zij zijn actief en preventief bezig met het creëren van een veilig klimaat.

Voorlichting

✓ Kinderen

In het begin van het schooljaar maakt de leerkracht samen met de kinderen de groepsregels. We bespreken preventief hoe we met elkaar omgaan, wat wenselijk is en wat we doen als het misgaat.

Verder nodigen wij incidenteel gastdocenten uit om gastlessen te geven over o.a. ongewenst gedrag en gebruik van sociale media.

✓ Leerkrachten

Tijdens teambijeenkomsten besteden wij aandacht aan GDO, respectvol omgaan met elkaar. Ook bespreken wij casuïstiek om van te leren.

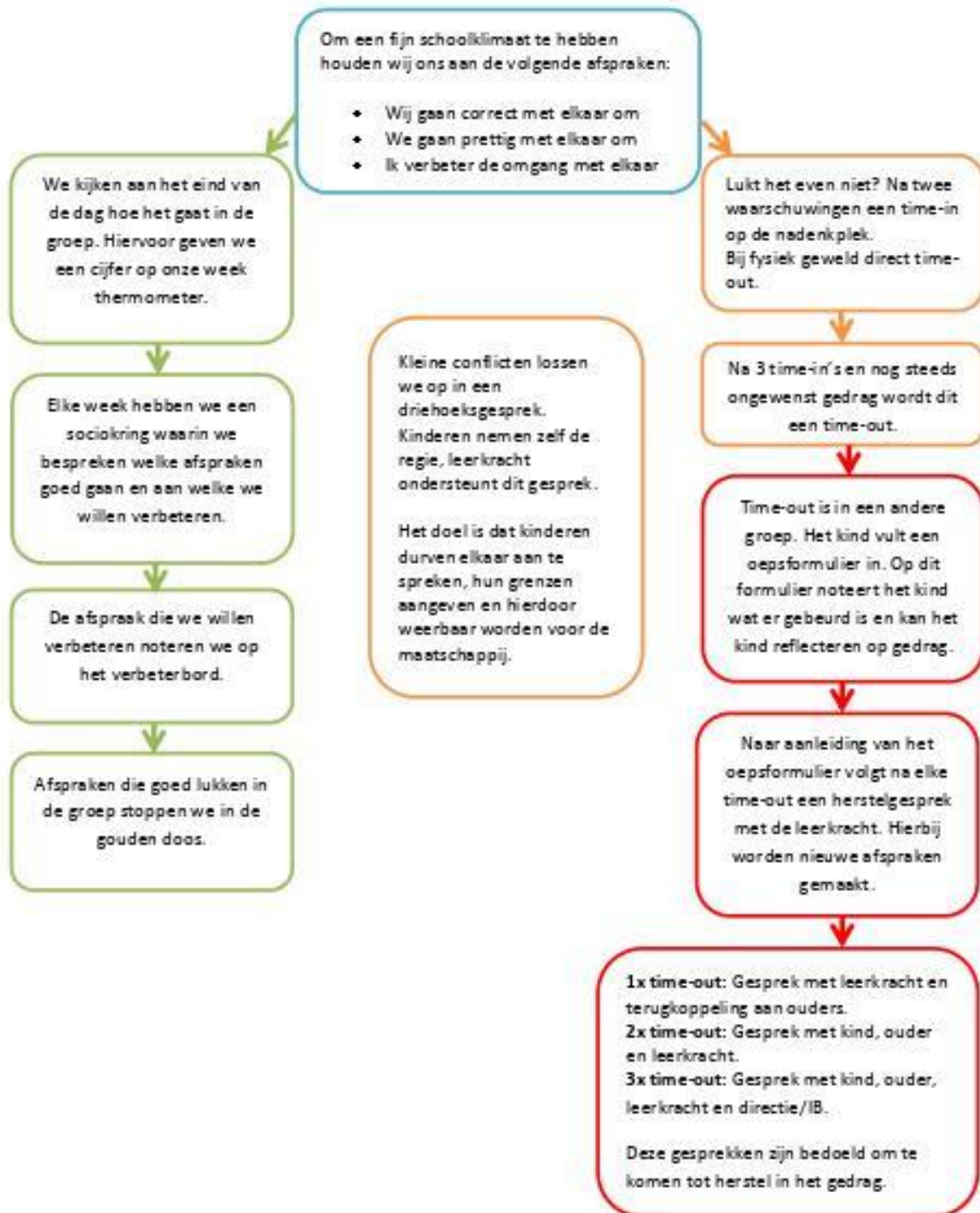
✓ Ouders

Ouders worden voorgelicht d.m.v. onze schoolgids, het informatieboekje "Sociaal Sterke Groep, *informatie voor ouders*, Prettig omgaan met elkaar", onze nieuwsbrief en op ouderavonden.

3. Werkwijze GDO op de Lettertuin

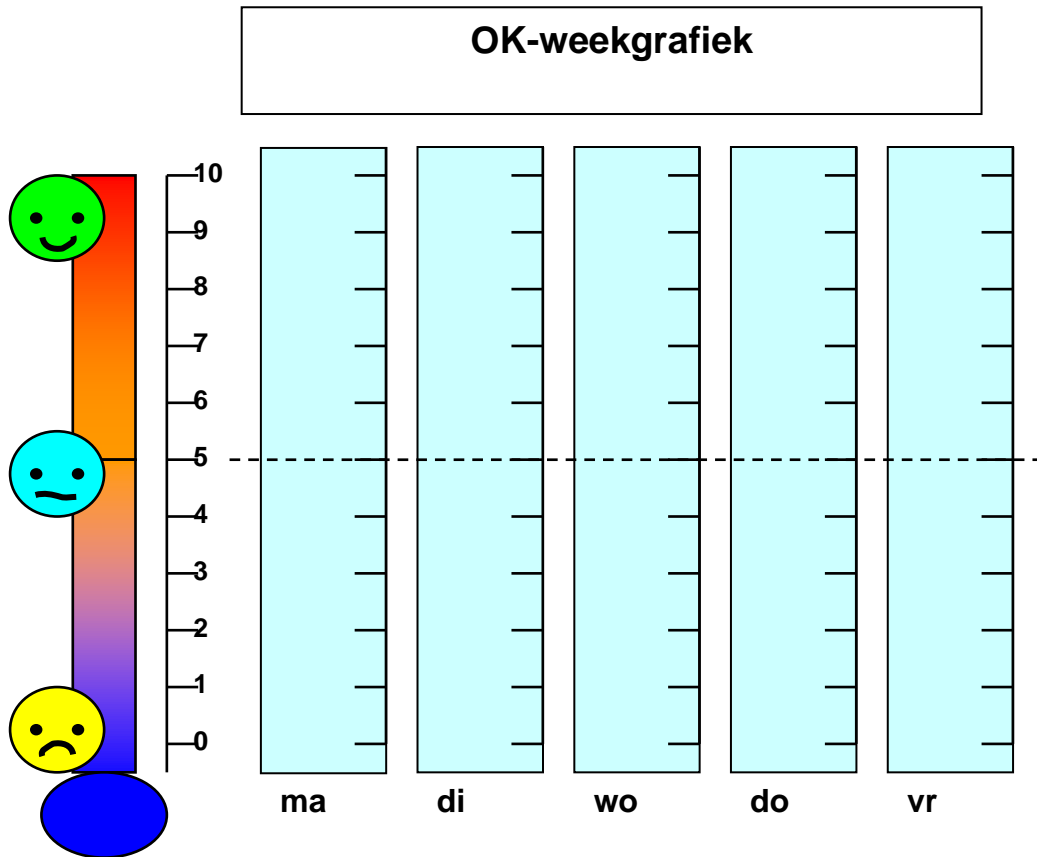

Samen komen we verder

Groepsthermometer

We kijken aan het eind van de dag hoe het gaat in de groep. Hiervoor geven we een cijfer op onze OK-weekgrafiek. Zo evalueren we elke dag of de kinderen prettig met elkaar zijn omgegaan.

Individuele OK-thermometer

Stap 1:

De individuele thermometer wordt twee keer per jaar ingezet om het veiligheidsgevoel van kinderen te meten.

De kinderen mogen zelf een cijfer geven op de volgende onderdelen:

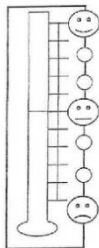
- Hoe is de sfeer in de groep?
- Hoe voelen ze zich in de groep?
- Hoe vinden ze hun juf of meester?

Daarnaast mogen ze ja of nee invullen op de vragen of er iemand in de groep is, die vaak onaardig is of iemand in de school die vaak onaardig is.

Voor groep 1 en 2:

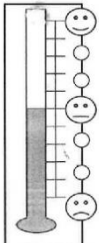
naam kind: _____
naam leerkracht: _____
datum: _____

De OK-thermometer

Hoe fijn vind je het in jouw groep?

De OK-thermometer

Heb je een fijne juf of meester?

gdo: De OK-thermometer voor kleuters, Willem Mennen, september 2015

Voor groep 3 t/m 8:

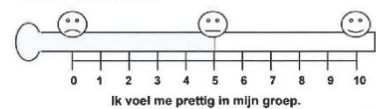
De OK-thermometers

Ik ben:	
Dit is voor:	
Datum:	

1. De wij-thermometer

2. De ik-thermometer

3. De juf of meester-thermometer

4. Er is een kind in de groep of op school die vaak onaardig is voor mij.

nee ja

De individuele OK-thermometer. W. Mennen. gdo-academie M&O, 25-9-12, 3e versie, biz. 1-2

Stap 2:

De leerkracht bekijkt wat de kinderen ingevuld hebben. Vervolgens gaat de leerkracht met de kinderen in gesprek, die op de eerste 3 vragen lager dan een 6 hebben ingevuld. De leerkracht stelt vragen aan de leerling om erachter te komen hoe het komt, dat een leerling een lage score heeft ingevuld en wat nodig is voor een beter cijfer.

De leerkracht gaat ook in gesprek met kinderen die 'ja' invullen op een van de vragen of er iemand vaker onaardig is geweest. Door middel van vragen te stellen komt de leerkracht erachter of het gaat om een ruzie of om pesten. De (conflict)leerkracht gaat vervolgens in gesprek met de 'pester'.

Stap 3:

Deze verslagen worden beknopt vastgelegd in Parnassys en gecommuniceerd met ouders. In de groepsbespreking worden ze besproken met de intern begeleider.

Sociokring – verbeterbord – groene doosje - gouden doos

In de wekelijkse sociokring bespreken we welke afspraken goed gaan en welke we willen verbeteren. De afspraak, die we willen verbeteren, noteren we op het verbeterbord. Afspraken, die goed lukken in de groep, stoppen we in de gouden doos. Suggesties voor de gouden doos worden eerst bewaard in het groene doosje.

Driehoeksgesprek

Kleine conflicten lossen we op in een driehoeksgesprek. Kinderen nemen zelf de regie en de leerkracht ondersteunt dit gesprek.

Het doel is, dat kinderen elkaar durven aan te spreken, hun grenzen aangeven en hierdoor weerbaar worden in de maatschappij.

De volgende regels gelden voor ieder conflict:

De 7 regels die gelden bij een conflict

1. De zelf-oplos-regel: de leerlingen proberen altijd eerst een conflict zelf op te lossen. Lukt dit niet dan treedt regel 2 in werking.
2. De hulp-inroepen-regel: de leerling komt het conflict melden bij de leerkracht.
3. De verplichte meldregel: de leerlingen zijn verplicht fysiek te melden.
4. De haalregel: de leerlingen die betrokken zijn worden door de melder gehaald.
5. De je-moet-komen-regel: de leerlingen die door de melder gehaald worden, moeten komen.
6. De we-houden-de-ruzie-klein-regel: leerlingen mogen zich niet bemoeien met de ruzie van een ander. (klikken mag niet)
7. De we-praten-met-elkaar-regel: de leerkracht zorgt ervoor dat de kinderen op een rustige manier een ruzie kunnen uitpraten.

Het logboekje

Stap 1:

Tijdens de pauzes heeft een van de leerkrachten altijd 'het logboekje' bij zich. Er is een logboekje voor groep 3 tot en met 8 en een logboekje voor groep 1 en 2.

Als een leerling een ruzie meldt, dan wordt deze altijd opgeschreven in het logboekje, conform de afspraken van GDO.

Een leerling die fysiek geweld heeft toegepast, krijgt daarnaast altijd een time-out (als het buiten plaats vindt is de time-out bij het lieveheersbeestje op de speelplaats, als de ruzie tijdens lestijd plaats vindt krijgt de leerling een time-out in of buiten de groep).

Stap 2:

De conflictbegeleider bekijkt één keer per week het logboekje en houden een overzicht bij van de ruzies. Heeft een kind 3 keer een ruzie gehad, dan wordt deze leerling uitgenodigd op gesprek bij de conflictbegeleider. Deze gesprekken vinden altijd na schooltijd plaats.

De conflictbegeleider confronteert de leerling met de ruzies en coacht de leerling door hem of haar zelf te laten bedenken en uitspreken wat hij/zij beter kan doen en hoe lang hij/zij dit gewenste gedrag gaat oefenen. De conflictbegeleider past hierbij "succesregie" toe. Daarmee is de kans groot, dat het kind erin slaagt het gewenste gedrag te vertonen en daarvoor een compliment ontvangt.

Als een kind tijdens de oefenperiode weer dezelfde fout maakt, dan volgt een sanctie. Deze sanctie wordt – indien nodig – in overleg met de groepsleerkracht vastgesteld.
Ook als een kind na de oefenperiode weer drie keer dezelfde fout maakt, volgt een sanctie.
Als een kind ook dan nog volhardt in ongewenst gedrag, volgt een sanctie na 1 overtreding.

Stap 3:

Een gesprek met de conflictbegeleider wordt vastgelegd door de leerkracht in Parnassys (ons systeem voor leerling-administratie) en – indien nodig - met ouders gecommuniceerd.
Als straf volgt, dan wordt de straf door de leerkracht bepaald en met ouders gecommuniceerd.

Stap 4:

Blijven kinderen na de bovenstaande stappen toch nog ruzie zoeken? Dan gaan we met ouders in gesprek. Afhankelijk van de situatie doen we dat met ouders van beide partijen afzonderlijk, waarin hen nadrukkelijk wordt gevraagd mee te werken aan het oplossen van het probleem. Een verslag (beschrijving van situatie en gemaakte afspraken) hiervan wordt vastgelegd in Parnassys.

Bij aanhoudend ruzie- of pestgedrag kan externe hulp worden ingeschakeld. In deze situatie vinden ook vervolggesprekken met ouders plaats. Naast het bespreken van de te ondernemen interventies met de betrokken ouders, maken we afspraken over de beoogde resultaten.

Ruzieketting

Een leerling met een ruzieketting wordt na schooltijd uitgenodigd voor een gesprek met de conflictbegeleider. De conflictbegeleider biedt die leerling een herkansing, die – naar het inzicht van de conflictbegeleider – haalbaar is. Dit noemen we “succesregie”, met als doel het gewenste gedrag in te slijpen. Als de leerling tijdens de herkansing volhardt in het ongewenste gedragspatroon dan volgt een sanctie.

Time-in en time-out

Lukt het een kind even niet om zich aan de afspraken te houden, dan volgt na twee waarschuwingen een time-in op de nadenkplek in de klas. Bij fysiek geweld volgt meteen een time-out.

Als na drie time-ins nog steeds ongewenst gedrag is, wordt dit een time-out. Een time-out is in een andere groep.

Oepsformulier

Bij een time-out vult het kind, indien nodig met hulp van een leerkracht, het Oepsformulier in. Op dit formulier noteert het kind wat er gebeurd is en kan het reflecteren op gedrag. Naar aanleiding van het Oepsformulier volgt na elke time-out een herstelgesprek met de leerkracht. Hierbij worden nieuwe afspraken gemaakt.

Oeps formulier voor groep 1, 2 en 3

Vraag:	Jouw antwoord:
1. Wat gebeurde er?	
2. Wat dacht je?	
3. Ik voelde mij:	
4. Wat deed je en waarom?*	
5. Wie had last van jouw gedrag en waarom? *	
6. Wat ga je de volgende keer anders doen?*	
7. Wat ga je doen om het nu op te lossen?*	

Oeps formulier voor groep 4 t/m 8

Naam:

Datum: Oeps... dat ging even mis...

Vraag:	Jouw antwoord:
1. Wat gebeurde er?	....
2. Wat dacht je?	....
3. Ik voelde mij:	
4. Wat deed je en waarom?	....
5. Wie had last van jouw gedrag en waarom?	....
6. Wat ga je de volgende keer anders doen?	....
7. Wat ga je doen om het nu op te lossen?	....
8. Deze afspraak maak ik met mijzelf, de leerkracht en/of de groep:	....
9. Opmerking leerkracht:	....

Buitenschoolse ruzies

Stap 1:

Kinderen mogen buitenschoolse ruzies altijd melden bij een van de conflictbegeleiders. De conflictbegeleider noteert de buitenschoolse ruzies in een logboek voor buitenschoolse ruzies. Zo kunnen snel en gemakkelijk conflictpatronen en ruzies worden opgespoord en besproken in het team. De conflictbegeleider gaat in gesprek met de ruziemaker en de gepeste samen.

Stap 2:

Bij aanhoudende buitenschoolse ruzies, worden ouders van de 'pester' uitgenodigd op school. Afhankelijk van de situatie volgen gesprekken met de ouders van beide partijen afzonderlijk, waarin hen nadrukkelijk wordt gevraagd mee te werken aan het oplossen van het probleem. Een verslag (beschrijving van situatie en gemaakte afspraken) hiervan wordt vastgelegd in Parnassys.

Melding vanuit ouders

Stap 1:

Ouders stimuleren hun kind om op school een melding te maken als sprake is van pesten. Een telefoontje naar de groepsleerkracht kan daarbij al helpen. De groepsleerkracht zal dit oppakken en met de kinderen in gesprek gaan om zo het pesten te stoppen. Er volgen ook gesprekken met de ouders van beide partijen afzonderlijk, waarin hen nadrukkelijk wordt gevraagd mee te werken aan het oplossen van het probleem.

Stap 2:

Gaat het pesten door of is de klacht niet naar tevredenheid van de ouder opgelost, dan kan de ouder een melding maken bij de conflictbegeleider. Deze gaat samen met de groepsleerkracht kijken naar een passende en goede oplossing: Meer gesprekken, ook met de andere partij en/of met een externe interventie.

4. Klachtenprocedure

Als er problemen zijn, dan is het prettig, dat ouders deze in eerste instantie bespreken met de groepsleerkracht of conflictbegeleider en deze problemen proberen op te lossen met de direct betrokkenen. Mocht er geen goede oplossing komen, dan kan een melding gemaakt worden bij de directie. Mocht het bespreken van deze melding geen oplossing bieden en/of is het wenselijk dat door een onafhankelijke commissie onderzoek wordt verricht, dan kunnen de ouders een formele klacht indienen.

Als u er met een leerkracht, conflictbegeleider of directie niet uitkomt, dan hebben wij binnen onze school twee schoolcontactpersonen, die zorgen voor de eerste opvang van een kind/ouder met een klacht op school en eventuele begeleiding naar de vertrouwenspersonen. Dit zijn Cora Dissen en Brigitte Bogers. Zij geven u voorlichting over de klachtenregeling, horen wat de klacht is, sturen door en verwijzen u naar de juiste instantie(s).

U kunt ook contact opnemen met de extern vertrouwenspersoon. Onze externe vertrouwenspersoon is mevrouw Helmar Niemeijer. Zij is bereikbaar via:

E-mail: helmar@buro-zuiver.nl

Komt u er samen met ons niet uit? U kunt dan een formele klacht indienen bij het bestuur van SKO of de landelijk geschillencommissie. De Klachtenregeling SKO is terug te vinden op <https://ontwerpersvanonderwijs.nl/organisatie/#beleid>.

Gegevens:

- **SKOFV**
Meentweg 14-D, Lelystad
Telefoon: (0320) 225 040
E-mail: secretariaat@ontwerpersvanonderwijs.nl
- **Landelijke Klachtencommissie Katholiek Onderwijs**
Postbus 82324
2508 EH Den Haag
Telefoonnummer van de geschillen- en bezwarencommissies voor het katholiek onderwijs: 070-3457097 (van 9.00 tot 12.00 uur)
Telefoonnummer van de Landelijke klachtencommissie voor het katholiek onderwijs 070-3925508 (van 9.00 tot 12.00 uur)
Het reglement van de Landelijke klachtencommissie is bij bovenstaande gegevens op te vragen.
- **GGD Flevoland**
Centraal postadres 1120
8200 BC Lelystad